

Závěrečná zpráva projektu Příběhy našich sousedů v Byšicích 2017

Realizátor: **POST BELLUM, o. p. s.**

Vendula Nováková, hlavní koordinátorka projektu
wendula.novakova@postbellum.cz, 728 461 848

Michal Šimek, místní koordinátor projektu
michal.simek@postbellum.cz, 608 718 898

Od ledna 2017 do května 2017 probíhal v Byšicích projekt **Příběhy našich sousedů**. Díky podpoře obce Byšice se do projektu zapojilo **osm žáků ze ZŠ Byšice** pod vedením **dvou pedagogů**. V projektu byli nahráni **dva pamětníci** se vztahem k Byšicím. Zapojení ZŠ Byšice bylo dojednáno se zástupci obce Byšice a vedením ZŠ Byšice ještě před zahájením projektu. S tím, že v rámci tohoto běhu se uskuteční stejný projekt ve Mšeně.

1

Místní koordinátor Post Bellum Michal Šimek se sešel při motivačních hodinách s žáky vytipovaných tříd. Následně byly v ZŠ Byšice sestaveny **dva žakovské týmy**. Jeden tým vedla Mgr. Marcela Marková, druhý Mgr. Jaroslava Felcmanová. Společným úkolem obou týmů bylo setkat se s pamětníkem, vyslechnout si jeho vyprávění a pamětnický příběh pak libovolným způsobem zpracovat a prezentovat.

Se zapojenými pedagogy byl místní koordinátor v průběžném informačním kontaktu. Sešel se s nimi na **úvodním školení**. Zde se dozvěděli vše o průběhu celého projektu a byli seznámeni s metodikou nahrávání pamětníků. Výhodou bylo, že paní učitelka Marcela Marková absolvovala totožný projekt již v loňském roce, takže řadu zkušeností mohla během celého trvání projektu předat své kolegyni - paní Jaroslavě Felcmanové. Během úvodní schůzky bylo dohodnuto, kterého pamětníka bude mít který tým. Ve spolupráci s byšickou starostkou – paní Janou Polákovou, byli vytipováni pamětníci, kteří by byli ochotní se do projektu Příběhy našich sousedů zapojit.

S účastí v projektu nakonec souhlasili tito pamětníci:

František Pakandl (nar. 1943)

Syn automechanika a automobilového závodníka, který provozoval soukromě autodílnu v Byšicích až do roku 1958 – bylo to umožněno tím, že tatínek pamětníka dělal zakázky pro Československou lidovou armádu. Po sporech mezi armádou, která podnikatele hájila a

mělnickou Státní bezpečností, musel tatínek dílnu nakonec zavřít. Pamětníkovi se nakonec podařilo úspěšně navázat po roce 1989 na rodinnou tradici, otevřel si autodílnu. Vedle normálních oprav automobilů se rodinná firma věnuje obnově veteránů. František Pakandl navíc nechal postavit benzinovou pumpu v Byšicích, kterou dodnes provozuje.

Oldřich Lachmann (nar. 1922)

Rodák z obce Ovčáry na Mělnicku. Křtěný katolík. Nesmazatelně se mu vryla do jeho života druhá světová válka – kopání zákopů na dvoře mělnického gymnázia, odchod židovských spolužáků do koncentračních táborů. Po maturitě absolvoval pedagogický kurz ve Sv. Janu pod Skalou. Nejdříve učil na dívčí škole v Brandýse nad Labem. Byl vybrán, aby se zúčastnil jako divák procesu proti občanům Kochánků v Dražicích nad Jizerou, které nacistická justice odsoudila k trestu smrti za pomoc německému zajatci. Od roku 1946 učil na škole v Nehasicích na Žatecku, později na mělnickém gymnáziu. V roce 1949 měl svatbu v katolickém kostele, stal se však také členem KSČ. Od roku 1950 žije v Byšicích, kde působil jako ředitel základní školy. Později se stal okresním školním inspektorem na Mělníku.

Během února a března se oba týmy s podporou svých vedoucích začaly připravovat na natáčení. Součástí této přípravy bylo osobní setkání s pamětníkem a vyhledání dostupných informací k jeho životnímu příběhu. Žáci vyprávění celoživotních vzpomínek všech pamětníků zaznamenávali během dubna na diktafon, ptali se na vše, co je zajímalo, a prohlíželi si různé osobní materiály, které jim pamětníci půjčili.

2

Členové 1. týmu ZŠ Byšice při natáčení s Františkem Pakandlem (vpravo vzadu)

Foto z natáčení v bytě pamětníka – Oldřich Lachmann (vlevo) odpovídá na dotazy členů 2. týmu ZŠ Byšice

Žáci z obou týmů se v dubnu připravovali na natočení rozhlasové reportáže. Z pořízené nahrávky vybrali nejzajímavější pasáže a sestavili si na jejich základě scénář. V květnu navštívili studio Signál rádia v Mladé Boleslavi, kde si v rámci audioworkshopů pod vedením profesionálního redaktora sestříhali svou nahrávku do krátké rozhlasové reportáže.

Všechny žákovské týmy odevzdaly místnímu koordinátorovi Post Bellum výsledky své práce včetně aktuální i archivní fotodokumentace. Jejich výstupy pak byly uveřejněny na webových stránkách projektu Příběhy našich sousedů <https://www.pribehynasichsousedu.cz/msono-bysice/msono-bysice-201617/> a zároveň byly předány k editaci, aby mohly být umístěny i na stránkách www.pametnaroda.cz.

Žáci 1.týmu ZŠ Byšice při natáčení reportáže o Františku Pakandlovi ve studiu Signál rádia v Mladé Boleslavi

Žákyně z 2. týmu ZŠ Byšice při natáčení reportáže o Oldřichu Lachmannovi ve studiu Signál rádia v Mladé Boleslavi

Slavnostní závěrečná prezentace se uskutečnila v pondělí 29. května 2017 v sále Základní školy ve Mšeně. Při této příležitosti se sešli žáci s pedagogy, pamětníky, zástupci obce Byšice a Mšeno a zástupci organizace Post Bellum. Z Byšic a z Mělníka přijeli rovněž pamětníci z loňského běhu projektu. Na slavnostním zakončení projektu nechyběli ani rodiče a zájemci z řad veřejnosti. Celkově se závěrečné prezentace zúčastnilo okolo 60 lidí. Vzhledem k malému počtu týmů zúčastněných v projektu nebyl projekt soutěžní, jak tomu bylo v loňském roce při závěrečné prezentaci v Byšicích..

Na pódiu sálu v ZŠ Mšeno vystoupily dva týmy ze ZŠ Byšice a jeden tým ze ZŠ Mšeno. s úkolem představit výsledky své několikaměsíční práce veřejnosti. Vzhledem k malému počtu týmů bylo více času na představení každého pamětníka. Porota zde nebyla, odbornou veřejnost však zastupoval ředitel mělnického archivu Dalibor Státník. Velmi ocenil práci jednotlivých týmů a všem zúčastněným poděkoval. Zdůraznil, že metoda orální historie je ve výuce moderních dějin nezastupitelná.

Absence rivality mezi soutěžícími přispěla k příjemné atmosféře setkání. Na dětech bylo vidět, že je vystoupení baví a po skončení oficiální části programu na sále mnoho lidí zůstalo, aby si popovídali nejen o historii.

Návštěvníci závěrečné prezentace se zájmem sledují vystoupení jednoho z týmů

Členové 2. týmu ZŠ Byšice děkují svému pamětníkovi Oldřichu Lachmannovi

O průběhu projektu Příběhy našich sousedů ve Mšeně vycházely průběžně články ve zpravodaji Byšické novinky, v měsíčníku Mšensko, v měsíčníku Mělnicko, v mělnickém zpravodaji Mělníček, v týdeníku 5+2 Mělnicko a v Mělnickém deníku. Informaci o konání závěrečné prezentace ve Mšeně vysílalo rovněž rádio Signál z Mladé Boleslavi. Jednu z natočených reportáží využil ředitel o.p.s. Post Bellum Mikuláš Kroupa ve vysílání cyklu Českého rozhlasu Příběhy 20. století v neděli 25. června 2017 od 20.05 hod. na stanici Plus. Konkrétně šlo o zaznamenání příběhu Františka Pakandla z Byšic. Tento pořad si zájemci mohou poslechnout či si jej stáhnout ve zvukovém archivu pořadu na odkazu <http://prehravac.rozhlas.cz/audio/3883728>

Zpráva o konání závěrečné prezentace včetně fotodokumentace je zveřejněna na stránkách projektu: <https://www.pribehynasichsousedu.cz/prezentace/m seno-bysice-29-5-2017/>

Ohlasy učitelek – vedoucích týmů zúčastněných v projektu byly velmi pozitivní. Získaly nové či staronové zkušenosti a poznatky. Pro všechny zúčastněné bylo hlubokým zážitkem natáčení rozhlasové reportáže ve studiu Signál rádia v Mladé Boleslavi. Pozitivně svoji účast a zejména také průběh závěrečné prezentace hodnotili i pamětníci z Byšic František Pakandl a Oldřich Lachmann.

Projekt Příběhy našich sousedů v Byšicích proběhl úspěšně a za dodržení smluvních podmínek. Finanční prostředky poskytnuté realizátorovi projektu ze strany obce Byšice byly čerpány v souladu s uzavřenou smlouvou a schváleným rozpočtem projektu. Velice děkujeme obci Byšice za poskytnutou podporu.

V Praze 5.9. 2017

Michal Šimek